

Oświadczenie złożone przez senatora Antoniego Motyczkę na 29. posiedzeniu Senatu w dniu 19 marca 2009 r.

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra spraw wewnętrznych i administracji Grzegorza Schetyny

Szanowny Panie Ministrze!

Docierają do mnie sygnały od zaniepokojonych wyborców i władz lokalnych o zaplanowanej likwidacji komendy Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu. Konsekwencją tego posunięcia będzie utrata wielu miejsc pracy. Decyzja ta godzi także w poczucie bezpieczeństwa obywateli, gdyż Śląski Oddział Straży Granicznej, działający na obszarze województw śląskiego i opolskiego, odbierany jest jako służba chroniąca przed zagrożeniami, jakie niesie ze sobą otwarcie granic w Unii Europejskiej. W odczuciu ludzi decyzja o likwidacji położonego w ich regionie ośrodka, który monitoruje zagrożenia i kieruje działaniami Straży Granicznej, jest niejasnym i nielogicznym posunięciem, które niesie ze sobą groźbę spadku zaufania do państwa jako instytucji zapewniającej bezpieczeństwo obywateli.

Z „Założeń wieloletniej koncepcji funkcjonowania Straży Granicznej (2009–2015)” wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2010 r. nastąpi zniesienie Śląskiego oraz, sąsiadującego z nim, Sudeckiego Oddziału Straży Granicznej, a w zamian powstanie jeden oddział dla całej granicy z Republiką Czeską. Na siedzibę nowego oddziału wyznaczone zostało Kłodzko, choć, jak wykażą przedstawione poniżej argumenty, to właśnie Racibórz jest rozwiązaniem lepszym, mającym merytoryczne uzasadnienie. Trudna do zrozumienia jest koncepcja umiejscowienia komendy na nisko zurbanizowanym terenie w sytuacji, kiedy zadania, jakie spoczywają na Straży Granicznej w warunkach Schengen, wymagają skupienia działań na obszarach o dużych skupiskach ludności oraz na szlakach komunikacyjnych.

W związku z tym, w kontekście realizowanych przez Straż Graniczną zadań migracyjnych oraz tych związanych z zapobieganiem przestępczości, to w Raciborzu powinna znajdować się komenda przyszłego oddziału. Położenie komendy w pobliżu aglomeracji śląskiej, obszaru ze zidentyfikowanymi centrami przestępczości, terenie, przez który przebiegają i na którym krzyżują się główne ciągi komunikacyjne, służy skutecznej i sprawnej organizacji działań oraz wspieraniu podległych placówek i samodzielnej realizacji ustawowych zadań.

Aglomeracja śląska to rejon, który przyciąga nielegalnych imigrantów. Tu znajduje się najważniejszy w tej części Polski międzynarodowy port lotniczy Katowice w Pyrzowicach, obsługujący ruch wewnątrz i na zewnątrz UE. Przez Górny Śląsk przebiegają liczne kolejowe i drogowe międzynarodowe szlaki komunikacyjne, wykorzystywane przez nielegalnych imigrantów oraz w przestępczości transgranicznej. Niebawem w pobliżu Raciborza oddana zostanie do użytku autostrada A1. Dzięki trasie przebiegającej przez Dolny Śląsk, Opolszczyznę i Górny Śląsk, zlokalizowana niedaleko autostrady komenda w Raciborzu może bez problemów skutecznie manewrować posiadanym potencjałem na obszarze działania przyszłego oddziału.

Uzasadnione jest zlokalizowanie komendy nowego oddziału Straży Granicznej w rejonie, który z punktu widzenia zagrożeń i zadań formacji wymaga szczególnej kontroli, i w miejscu, z którego komenda będzie mogła efektywnie kierować działaniami na całym służbowym odcinku. Stąd znacznie łatwiej będzie prowadzić monitoring zagrożeń. Umieszczenie komendy w Kotlinie Kłodzkiej może spowodować nieodwracalną utratę rozeznania w sytuacji migracyjnej i przestępczej na Górnym Śląsku.

Niezmiernie ważne są też argumenty finansowe, które również przemawiają za usytuowaniem komendy w Raciborzu. Obiekt w Raciborzu jest mniejszy, dzięki temu tańszy w utrzymaniu, a jednocześnie dostatecznie dostosowany do potrzeb komendy przyszłego oddziału. Posiadana infrastruktura całkowicie pozwala na prawidłowe funkcjonowanie komendy oddziału, nie ma więc konieczności pozyskiwania kwot związanych z utrzymaniem obiektów w dużej mierze przekraczających potrzeby. Kończące się prace remontowe sprawia, że w kolejnych latach radykalnie zmniejszą się nakłady państwa na utrzymanie tej nieruchomości.

Mocną stroną komendy w Raciborzu jest także właściwe zaplecze logistyczne i kadrowe oraz jej cechy organizacyjne. W komendzie oddziału stanowiska objęła wykwalifikowana kadra pracowników. Restrukturyzacja połączona z likwidacją aktualnej komendy oznaczałaby utratę wysoko wykwalifikowanych i przeszkolonych pracowników, łącznie ponad dwustu osób, którzy dołączyliby do grona bezrobotnych, co byłoby dla miasta i regionu poważnym problemem.

Kolejnym argumentem jest deklaracja władz Raciborza o przekazaniu dziesięciu mieszkań na potrzeby funkcjonariuszy, którzy zostaliby przeniesieni z Kłodzka w przypadku umiejscowienia komendy przyszłego oddziału w Raciborzu, a także obietnica wsparcia kolejnymi lokalami. Te dobre stosunki

miasta ze Strażą Graniczną skutkują efektywną współpracą. Na bardzo dobrym poziomie kształtuje się współpraca oddziału z samorządem lokalnym i wojewódzkim w realizacji służbowych zadań.

Położenie komendy oddziału na pograniczu województw ułatwia kontakty z urzędami i pozwala na stałą współpracę komórek Śląskiego Oddziału Straży Granicznej z administracją wojewódzką, szczególnie w obszarze przeciwdziałania nielegalnej migracji, podejmowaniu przez cudzoziemców pracy bez zezwolenia oraz w sprawach dotyczących opiniowania pobytu cudzoziemców.

Szanowny Panie Ministrze! W imieniu senatorów ziemi śląskiej i opolskiej oraz mieszkańców tych regionów zdecydowanie przeciwstawiam się planom usytuowania komendy przyszłego oddziału Straży Granicznej w Kłodzku. Oczekuję, że wskazane argumenty zostaną uwzględnione w trakcie prowadzenia analizy argumentacji, która w mojej ocenie jest niezbędna przed podjęciem ostatecznej decyzji.

Z poważaniem
Antoni Motyczka